

Inatsisartut suleriaasianni § 37, imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqquut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Naalakkersuisunut apeqquutit:

1. Naalakkersuisut naliliinerat naapertorlugu, EU 2028-miit 2034-mut 530 mio. euro-nik aningaasaliinissamik siunnersuummut atatillugu Kalaallit Nunaanni aningaasaqarnikkut periusissatigullu sunik soqutigisaqarpa?
2. EU-p aningaasaliinissaanut atatillugu Kalaallit Nunaanni aatsitassanik pingaarutilinnik pissarsisinnaanermut, nukissiuutinut, attaveqaasersuutinut imaluunniit suliassaqaarfinnut allanut periusissatigut pingaarutilinnut toqqaannartumik imaluunniit toqqaannangitsumik isumaqatigiissutinik, naatsorsuutigisassanik imaluunniit piumasaqaatinik attuumassuteqartoqartoqarpa?
3. Naalakkersuisut qanoq qulakkeerinninniarpas, nuna allaneersut aningaasaliisartut imaluunniit taarsigassarsititsisartut suliniutinik annertuumik aningaasaliigaangata, Kalaallit Nunaat aatsitassarsiornermi suliniutinut periusissatigut pingaarutilinnut aningaasaqarnikkut aalajangiinikkullu piviusumik aqutsisinnaanini attatiinnassagaa?
4. Naalakkersuisut EU-p periusissatigut pingaarutilittut isigisaanni Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermi suliniutini piginnittuunermut, aningaasalersuunermut, akiitsunut, aqutsinissamut pisinnaatitaaffinnut kiisalu tunisassianik pisinissamut isumaqatigiissutinut tunngasunik ataatsimut tamakkiisumik ilisimasaqarpat?
5. Naalakkersuisut suut aalajangersimasut piumasaqaatiginiarpaat, Kalaallit Nunaata aatsitassaanik naleqalersitsinermi pissarsiat annertuut suliffissaqartitsineq, nunatsinni suliffeqarfiit, piginnaasat, aqutsineq kiisalu suliareqqiineq aqqutigalugit Kalaallit Nunaanniiginnarnissaat qulakkeerniarlugu?
6. Naalakkersuisut Ny Kaledoniami misilittakkat, ilaatigut Koniambo-mi suliniut, misissorsimavaat, nunatsinni pisortatigoortumik piginnittuunerup nunanit allaneersunit aningaasaqarnikkut pinngitsuuisinnaajunnaarnermik aammalu piviusumik aqutsisoqarneranik ilaqalernissaa pinngitsoortinniarlugu?
7. Naalakkersuisut periusissialiussappat, EU-mut 2028-2034-mi suleqatigiinnerup annertusineqartussap atuutilinnginnerani, aatsitassat pingaarutilit pillugit Kalaallit Nunaata aningaasaqarnikkut aqutsinissaa naleqalersitsinissaalu qulakkeerniarlugit?

(Inatsisartunut ilaasortaq Jens Nap̃tôK', Naleraq)

Tunngavilersuut:

Europa-Kommissionip siunnersuutigaa Kalaallit Nunaannut aningaasaliissutit 2021-2027-mi 225 mio. euro-usunit 2028-2034-mi 530 mio. euro-nut qaffanneqassasut.

Kommissionip aningaasaliissutit qaffanneqarnissaannik siunnersuut ilaatigut Kalaallit Nunaata Issittumi nunarsuarmi politikkikkut periusissatigullu pingaaruteqarnerujartuinnarneranut atassuserpaa.

Peqatigitillugu EU aamma Naalakkersuisut aatsitassat piujuartitsisumik naleqalersinneqartarnerat pillugu periusissatigut suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarput. Tassani Kalaallit Nunaat ilaatigut siunissami EU-mut aatsitassanik pingaarutilinnik pilersuisussatut taaneqarpoq, suleqatigiinnermilu aatsitassanik ujaasineq, piianeq, suliareqqiineq, annertunerusumik sularinninneq, aningaasaliineq kiisalu naleqalersitsinermi ingerlaatsinik ataqatigiissaarineq ilaatinneqarput.

EU-p aamma Greenland Graphite/Norgraph EU-p aatsitassat pingaarutilit pillugit inatsisaanut, Critical Raw Materials Act-imut, atatillugu periusissatigut pingaarutilittut suliniutitut toqqarsimavaa. EU-p aalajangiinerani tassani aamma Ny Kaledoniami “CaledoNi” toqqarneqarpoq suliniummi nikkelsiornermi periusissaq pingaarutilittut.

Taamaattumik Ny Kaledonienimi misilittakkat peqqissaartumik misissorneqartariaqarput. Koniambo-mi suliniummi najukkami suliffeqarfik SMSP 51 procentimik piginnittuuvoq, Glencore-lu 49 procentimik piginnittuulluni. Glencore-lli nammineq aningaasaliisartunut paasissutissiissutimini suliniummi aningaasaqarnikkut soqutigisani 85-90 procentit missaanniittutut nalunaarutigisimavaa. Glencore-p aamma ingerlatseqatigiiffiup allagaataani nassuiarsimavaa aningaasalersuinnermut isumaqatigiissutinullu tunngasut qanoq ilillutik ingerlatseqatigiiffimmut ingerlatsinermi suliassanik pingaarnernik aqutsisinnaatitsilersimanersut.

Glencore kingusinnerusukkut ingerlatsinerup ingerlaannarnissaanut aningaasaliisarunnaarniarluni aalajangermat, Koniambo-mi suliniut unitsinneqarallarpog. Misilittakkaq takutippaa, najukkami pappialatigut amerlanerussuteqarluni piginnittuunerup aningaasaqarnikkut aalajangiinikkullu piviusumik aqutsisinnaaneq immini qulakkeerinnerunngittoq.

Kalaallit Nunaat pinngortitami pisuussutiniq annertuunik peqarpoq, taakkulu EU-mut nunat tamalaallu akornanni soqutigisalinnut allanut periusissatigut annertuumik pingaaruteqalersinnaapput. Qanimut suleqatigiinnerup nunatsinnut periarfissarpassuit pilersissinnaavai, pingaaruteqarporli ineriartorneq Kalaallit Nunaannut piumasaqaatinik pitsaasunik tunngaveqarluni pissasoq, taamaalilluni piffissaq ungasinnerusoq

eqqarsaatigalugu naleqalersitsineq, piginnaasat aningaasaqarnikkullu aqutsisinnaaneq Kalaallit Nunaanniiginnassallutik.

Taamaattumik apeqqutit siunertaraat Naalakkersuisut qanoq ilillutik qulakkeerinninniarnersut paasissallugu, Kalaallit Nunaat aatsitassanik taamaallaat pilersuisunngussanngitsoq, aningaasaqarnikkulli inuussutissarsiornikkullu naleqalersitsineq annertunerpaaq kiisalu piviusumik aqutsisinnaaneq nunatta avataanut inissinneqassanngitsut.

Apeqqutigineqartut ullut suliffiusut qulit (10) iluanni allakkatigut akineqareersimanissaat piumasarineqarpoq. Oqaatsinik nutserisimanermi paatsuungasoqassatillugu kalaallisut allassimasoq aallaavigineqassaaq.